

Imię i nazwisko/ szkoła (po rozkodowaniu)

kod

.....
.....

Liczba punktów

Kuratorium Oświaty w Gdańsku
Konkurs języka polskiego
dla uczniów klas IV-VIII szkoły podstawowej
etap rejonowy 8 I 2025r.

Uczennico, Uczniu!

Przeczytaj uważnie zamieszczone teksty i zadania. Zapisuj odpowiedzi w wyznaczonych miejscach. Pamiętaj o poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej. Na wykonanie pracy masz 90 minut. Powodzenia!

Tekst I

[...] *Pierwsza dopada wozu matka. Chwyta dziecko w ramiona, opiera się plecami o deski, wyzbyta nagle z sił. Potem nadciągają Julek, Marian, Pestka, pracownicy drogowi.*

- Zenek! – wykrzykuje cichym, zdławionym szeptem Julek. – Zenek! – Nie umie powiedzieć tego, co czuje. Przysuwa ramię do ramienia przyjaciela, chce być blisko.

Pestce i Marianowi także brakuje słów. W oczach mają jeszcze przeżyty strach i zdumienie. Ten Zenek!... To, co pół godziny wcześniej zdarzyło się pod ścianą żywopłotu, staje się nieważne, jakby nigdy nie istniało lub jakby wcale nie dotyczyło tego chłopca, którego mają przed sobą i który zachował się jak bohater. Patrzą na niego z zachwytem. [...]

I. Jurgielewiczowa, Ten obcy, Warszawa 1987, s. 142

Zadanie 1 (0-2)

Napisz, jakie wydarzenie poprzedziło opisane w przedstawionym fragmencie książki?
Dlaczego Zenek zasłużył na miano bohatera?

.....
.....
.....

Zadanie 2 (0-1)

To, co pół godziny wcześniej zdarzyło się pod ścianą żywopłotu [...] O jakim zdarzeniu myślała Pestka?

.....

Zadanie 3 (0-1)

Dlaczego Zenek uciekł z domu?

.....

Zadanie 4 (0-1)

Jakim chłopcem był Zenek, kiedy przyjaciele znaleźli go na wyspie? Nazwij cechę charakteru.

.....

Zadanie 5 (0-1)

O czym napisał Zenek w liście pożegnalnym do Uli?

.....

.....

Zadanie 6 (0-1)

Jaką funkcję w tekście I pełnią czasowniki użyte w czasie teraźniejszym?

.....

Zadanie 7 (0-1)

Podkreślony w zadaniu wyraz zastąp bliskoznacznym.

(Matka) wyzbyta nagle z sił. ....

Zadanie 8 (0-2)

Dokonaj analizy składniowej zdania na wykresie. Nazwij wszystkie jego części.

Patrzę na niego z zachwytem.

Zadanie 9 (0-2)

Uzasadnij dwoma argumentami, że książka „Ten obcy” jest przykładem literatury młodzieżowej.

.....

.....

Tekst II

ŚWITEŻ

BALLADA   Do Michała Wereszczaki

Ktokolwiek będziesz w nowogródzkiej stronie,
Do Płużyn ciemnego boru
Wjechawszy, pomnij zatrzymać twe konie,
Byś się przypatrzył jezioru.

Świteż tam jasne rozprzestrzenia łona,
W wielkiego kształcie obwodu,
Gęstą po bokach puszcza oczerniona,
A gładka jak szyba lodu.

Jeżeli nocną przybliżysz się doba
I zwrócisz ku wodom lice,
Gwiazdy nad tobą i gwiazdy pod tobą,
I dwa obaczysz księżyce.

Niepewny, czyli szklanna spod twej stopy
Pod niebo idzie równina,
Czyli też niebo swoje szklanne stropy
Aż do nóg twoich ugina:

Gdy oko brzegów przeciwnych nie sięga,
Dna nie odróżnia od szczytu,
Zdajesz się wisieć w środku niebokręga.
W jakiejś otchłani błękitu.

Tak w noc, pogodna jeśli służy pora,
Wzrok się przyjemnie ułudzi;
Lecz żeby w nocy jechać do jeziora,
Trzeba być najśmielszym z ludzi. [...]

Zadanie 10 (0-1)

Kto opowiada historię jeziora?

.....

Zadanie 11 (0-2)

Przedstaw historię tajemnicy jeziora Świteż, uwzględniając najważniejsze wydarzenia.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 12 (0-1)

Podaj przykłady motywów fantastycznych w utworze.

.....
.....

Zadanie 13 (0-2)

Czemu służą opisy przyrody w utworze? Podaj dwa argumenty.

.....
.....

Zadanie 14 (0-1)

Uzasadnij, że została wymierzona sprawiedliwość. Na czym polegała kara?

.....
.....

Zadanie 15 (0-2)

Uzupełnij tabelkę.

Ballada „Świteż”	Cechy liryki	Cechy epiki
	1.	1.
	2.	2.

Zadanie 16 (0-3)

Uzupełnij tabelkę przykładami z fragmentu „Świtezi” A. Mickiewicza.

Nazwa środka poetyckiego	Przykład	Funkcja
Epitet		
Metafora		
Porównanie		

Zadanie 17 (0-1)

Który z przymiotników można stopniować dwoma sposobami?

- A. papierowy
- B. szklany
- C. ciemny
- D. księżycowy.

Zadanie 18 (0-1)

Zaznacz, w którym wyrazie akcent nie pada na przedostatnią sylabę.

- A. obaczysz
- B. zwrócisz
- C. odróżnia
- D. patrzyłby

Zadanie 19 (0-1)

Przekształć podane wypowiedzenie z imiesłownym równoważnikiem zdania na zdanie złożone podrzędnie.

Wjechawszy, pomnij zatrzymać twe konie.

.....

Zadanie 20 (0-1)

Podaj zasady ortograficzne pisowni wyrazu *rozprzestrzenia*.

.....

.....

Zadanie 21 (0-12)

Napisz list do koleżanki/ kolegi, w którym zachęcisz do przeczytania jednej z lektur wyznaczonych na etap rejonowy konkursu.

Opowiedz w nim o sytuacji, która skłoniła Cię do refleksji i głębszych przemyśleń na temat przedstawionej problematyki. Twoja praca powinna zawierać co najmniej 80 słów.

1. A. Mickiewicz, *Ballady* (*Świtezianka, Świtez, Pani Twardowska*)
2. A. Mickiewicz, *Reduta Orzona, Dziady II*
3. B. Prus, *Nowele* (*Katarynka, Kamizelka*)
4. A. Szklarski, *Tomek w krainie kangurów*
5. I. Jurgielewiczowa, *Ten obcy*

[illegible]

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features approximately 20 horizontal dotted lines spaced evenly down the page, providing a guide for handwriting practice. The paper is otherwise blank, with no margins, text, or other markings.

